

Пригоди легковажного равлика

Федеріко Гарсія Лорка

Дитинкою солодко диха
тихий світанок.
Поклякли над долом дерева,
пнуться гілками.
Пріє рілля, і повітря
дрижить, а шляхи променисті,
посновані павучками,
шовком обплутали простір,
де чистий кришталль висяває,
і джерело при дорозі
виспівує щось урочисте.
І равлик, простий і сумирний
громадянин стежини
в тихому зачудуванні
цей краєвид споглядає.
Божий супокій природи
надав йому мужньої віри,
що можна, забувши турботу
домашнього вогнища, просто
піти аж до краю стежини —
побачити, що там, за краєм.

Рушивши в морочну хащу
кропивно-плющевого лісу,
раптом спіткав на осонні,
де промінь в прогалину пада,
двох тіточок, що сиділи,
сонячні ванни приймавши.
Це були дуже поважні,
дуже досвідчені жаби.

"Всі ці новітні співання
геть ні на що не придатні, —
перша казала, а друга,
майже сліпа, говорила:
"Любо, авжеж, ні до чого.
Я молодою гадала,

що, коли довго співати,
Бог нас почує, та досвід —
я ж його маю задосить —
свідчить, що я помилялась.
Я вже давно не співаю...".

Раптом обидві схопились
жебрати в третьої жаби,
що, розсуваючи трави,
плигала, сповнена пихи,
в дуже важливій справі.

В сутінку лісу густого
знічений равлик спинився.
Хоче кричати. Не може.
Жаби його обступили.

"Що це? Це, мабуть, метелик?" —
майже сліпа запитала.
"Ні, в нього ріжки. Це равлик, —
друга відказує. — Хлопче,
бачу, що ти нетутешній?".

"Йду я з моєї оселі,
скоро вертатися хочу".
"Гляньте на цього нікчему, —
зойкнула підсліпувата. —
Вмієш співати?". "Не вмію".
"Знаєш молитви до ночі?"
"Ні, бо мене не навчили".
"Не сподіваєшся раю?!"
"Що це?". "І цього не знаєш?!"
Рай — це простора калюжа,
де при земельці багатій
повно всілякої їжі".

"Ще коли був немовлятко,
начебто баба казали,
що, як помру, у м'якому
повзати матиму листі
серед дерев найгустіших".

"Баба твоя еретичка.
Рай — це велика калюжа.
Вірити мусиш у неї", —
гнівно прокумкали жаби.

Равлик заплакав: "Навіщо
хотів був побачити краю
цієї стежини? Вже вірю:
рай — це велика калюжа".

Дуже замислені, жаби
десь подалися, а равлик,
бгаючи голову в плечі,
зник у затіненій хащі.

Дві хворі злиденні жаби —
сфінкси глухої стежини —
збентежено зупинились.

"Віриш у рай після смерті? —
перша спітала. "Не вірю", —
сумно відказує друга.
"Навіщо ж ми тому казали,
щоб вірив?". "Навіщо? Не знаю.
Мене розпирає натхнення,
як вчую, що наша молодь
кумка з канави до Бога,
без жодного сумніву в думці".

Равлик додому вертає.
З дороги до нього лине
хвилями ніжними тиша.
Раптом — юрба мурашина
гамірним гуртом назустріч.
Товаришку тягнуть за ноги.
Поламано вусики біdníj,
що ними весь світ осягає.
Равлик вола до мурашок:
"Любоньки, пробі, навіщо
зле так знущаєтесь з неї,
що за лихая причина?

Скажіть мені, я вас розсуджу.
Скажи-но ти, любо сердешна".

Мураха лежить напівмертва,
ледве йому промовляє:
"Я бачила в небі зорі".
Занепокоєно решта
притьмом загаласували:
"Що то за зорі? Не знаєм".
Равлик замислено: "Зорі?".
"Зорі, — казала мураха. —
Зіп'явшись на самий вершечок
найвищого дерева, очі
побачила в небі, тисячі
поглядів з мороку ночі".
"Що ж то за зорі?" — питає
равлик. "То світло, що світить
крізь морок, що нас обіймає, —
каже мураха. "Не знаєм", —
решта її уривають.
Равлик замислено, сумно:
"Як би не п'явся, мій погляд
вище трави не сягає".

Решта мурах до одної:
"Збоченко, лайдо, неробо,
знай собі, длубайся, — ось твій
буде закон, — а не зорі".

"Бачила зорі", — зітхає
наче востаннє сердешна.
Враз підсумовує равлик:
"Годі, облиште, рушайте —
маєте власні справи.
Ця вже помре, бо не має
сили, щоб опиратись".

Раптом солодке повітря
ріже бджола, і мураха
каже, конаючи, тихо:
"Це прилетіли по мене".

Вечір безмежний вдихнула
і, посміхнувшись, заклякла.

Бачивши мертву, решта
притьомом порозбігались.

Равлик, зітхнувши, покірно
похнюпив додолу голівку,
постежив бо незбагненне,
що межі свої ховає.

"Краю не має стежина, —
гірко, із прикрістю, крикнув, —
може, це саме нею
можна до зір дістатись.
Таж я такий незgrabний.
Краще й гадки не мати".

Ледве сліпає сонце.
Небо неначе стерте.
Десь подзеленькують дзвони,
кличутъ людей до церкви.
Млосно схлипує серце,
щось там ховається в ньому.
Мешканець трав равлик
вже повернувся додому.